

SADRŽAJ

1. UVOD 1
2. OSNOVNE NAPOMENE O COST–BENEFIT ANALIZI 2
  - 2.1 Identifikacija efekata projekta 2
3. OSNOVNI PRINCIPI COST – BENEFIT ANALIZE 3
4. UTVRĐIVANJE I VREDNOVANJE TROŠKOVA I KORISTI 5
  - 4.1 Procena društvenih troškova i koristi inputa i outputa 5
    - 4.1.1 Upoređivanje troškova i koristi 6
    - 4.2. Vrednovanje troškova i koristi 6
5. KRITERIJUMI KOJI SE KORISTE U COST – BENEFIT ANALIZI 9
  - 5.1. Kriterijum sadašnje neto koristi 9
  - 5.2. Kriterijum interne stope rentabilnosti 10
  - 5.3. Koeficijent odnosa koristi i troškova 10
  - 5.4. Kriterijum roka vraćanja investicija 11
6. PROCEDURA COST – BENEFIT ANALIZE (FAZE) 13
7. ZAKLJUČAK 15

LITERATURA 16

1. UVOD

Čuvati se živog peska mnogo
je bolje nego sklopiti dobar
posao za izvlačenje iz njega.

George Kales

Proces investiranja karakterišu jednokratna ili višekratna ulaganja koja se vrše u sadašnjosti i najčešće serija efekata koji se očekuju u budućnosti. Najčešća podela efekata koje donosi realizacija jedne investicije je na ekonomske i neekonomske efekte. Ekonomski efekti od investicije izraženi kroz određenu proizvodnju ili usluge, ili kroz vrednost proizvodnje ili usluga, najčešći su izraz rezultata eksploatacije i najlakši za merenje i prikazivanje. Ekonomski efekti su sa aspekta preduzeća značajniji i oni najčešće kroz ekonomske efekte sagledavaju efikasnost svojih investicionih programa. Realizacija investicija, pored ekonomskih, donosi i određene neekonomske efekte koji u određenim slučajevima mogu biti značajniji od ekonomskih efekata. U principu treba uzeti u obzir sve efekte koje jedna investicija donosi. Pošto je neekonomske i indirektno efekte veoma teško meriti, a preduzeća nisu za njih posebno zainteresovana, ona za proračun najčešće uzimaju u obzir samo direktne ekonomske efekte koji se mogu dovoljno egzaktno meriti i kvantitativno izraziti.

Prilikom ocene opravdanosti realizacije jednog investicionog projekta treba uvek imati u vidu i efekte koje projekat donosi drugim organizacijama ili širokoj zajednici.

Kada je u pitanju razmatranje i ocenjivanje investicionih projekata koji donose efekte značajne, ne samo za investitora, već i za zemlju u celini, ovakvi projekti se na najbolji način mogu ocenjivati ako se analiziraju i uzmu u obzir ukupni efekti koje donosi posmatrani investicioni projekat. Ovakav način ocene omogućava tzv. analiza troškovi – koristi (cost – benefit analiza) koja uzima u obzir sve društvene troškove i koristi koje jedan projekat donosi u realizaciji.

2. OSNOVNE NAPOMENE O COST–BENEFIT ANALIZI

Prilikom ocene opravdanosti realizacije jednog investicionog projekta treba uvek imati u vidu i efekte koje projekat donosi drugim organizacijama ili širokoj zajednici.

Pojedine investicije su po svojoj prirodi takve da se moraju posmatrati i ocenjivati pre svega sa šireg društvenog aspekta - saobraćajnog, energetskeg, odbrambenog, prirodnog, društvenog i sl, zbog svog velikog doprinosa koji daju zemlji u celini.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com